

Historie domu č. 64 v části obce Dědina

1. Úvod:

Tento článek je šestým z cyklu „Historie domů v Březolupech“. Prvním byl dům č. 123, který v současnosti stojí v části Podsedky, druhým domek č.86, který ještě stojí v části U mlýna. Třetím pak dům č.72 v části obce Dědina, čtvrtým byl rodinný dům č.37 v části Velká ulička. Předposlední pak domek č.114 v Malé uličce a dnešním domem č.64 se vracíme do části Dědina, která leží v centru vesnice. Další části tohoto seriálu budou opět vycházet ve zpravodaji nepravidelně, a postupně Vás v nich budu seznamovat s dalšími domy a zejména jejich obyvateli v historii naší vesnici.

Připomenu čtenářům, že v roce 1771 bylo zavedeno číslování domů, a právě od této doby je možné sledovat jejich obyvatele podle zápisů v matrikách o narození, sňatku, nebo úmrtí. Tyto i další údaje si můžete sami vyhledat na internetové stránce Moravského zemského archivu v Brně (www.mza.cz/actapublica) pro jakoukoliv vesnici na území celého Jihomoravského a větší části Zlínského kraje.

Skutečné vlastníky domů, stejně jako jiných ve všech obcích, lze však najít pouze v Gruntovních (pozemkových) knihách, v nichž byly zaznamenávány převody majetku. Tyto jsou uloženy v Moravském zemském archivu v Brně a je možné v nich bádát na adrese: www.mza.cz/aron.

Výřez mapy obce Březolupy z roku 1828 u domu č.64 uveden vlastník Hoferek Tomáš

Dále připomenu, že prvním mapovým zdrojem, kde jsou již zakresleny domy a uvedeni i jejich vlastníci, jsou mapy pořízené při tvorbě Stabilmního katastru mezi lety 1824 až 1830. Pro Březolupy byla mapa vytvořena roku 1828. I tuto archiválii si je možné již prohlédnout z klidu domova na počítači, a to na internetové adrese: www.mza.indikacniskici/skica.

Dalším důležitým zdrojem informací jsou formuláře vyplňované při „Sčítání lidu“, které probíhalo v letech 1857, 1869, 1880, 1890, 1900, 1910 a 1921. Ze všech let jsou u nás dochovány, což není vždy pravidlem. Některé obce takové štěstí neměly a mají v archívech uloženy pouze některé roky. Tento materiál pro rodopisné bádání je uložen na stránkách: www.mza.cz/scitacioperaty. Zde zjišťuji další údaje, které pak ve svých článcích využívám a můžete si je tam ověřit. Pouze upozorním, že při nesouladu údajů je vždy správným ten z matriky. Při sčítání nebyli jejich zapisovatelé často důslední a údaje od lidí si někdy neověřovali.

2. Dům č. 64 a rody Otépků a Hoferek:

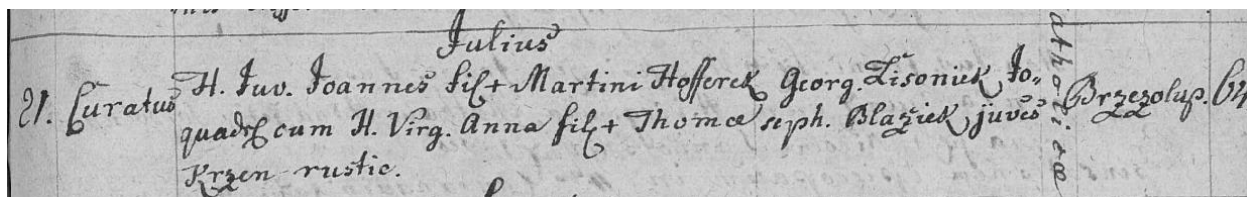
Jak již bylo psáno výše dům č. 64 leží v části obce Březolupy zvané Dědina. V této části naší vesnice byly domy v roce 1828 pouze na severní straně návsi. Na protilehlé stála pouze fara se stodolou.

Genealogickým výzkumem jsem zjistil, že je velmi pravděpodobné, že nejstaršími doloženými obyvateli domu č.64 byli příslušníci rodu OTÉPKA. A to Jan a Kateřina, kterým se roku 1697 narodil syn Jan, který se roku 1720 oženil v bílovickém kostele s Kateřinou, roz. Fuskovou. Těm se mezi léty 1721 až 1740 narodilo šest dětí. Poslední členové této rodiny zemřeli roku 1765 (tedy před zavedením čísel domů). Jedním z dětí byla Anna, která uzavřela roku 3.2.1750 církevní sňatek s Martinem Hoferem z Topolné.

Tímto datem se k nám dostal z Topolné rod, který byl téměř okamžitě při všech matričních zápisech psán jako HOFEREK. Tento tvar totiž užíval původní březolupský rod, který se v té době ještě u nás vyskytoval, ale jeho členové již vymřeli. Podle mého zatím neuzavřeného bádání je tento člověk prapředkem většiny současných členů tohoto rodu v naší obci. Zbývající Hoferci pak jsou potomky dalšího rodu Hoferek z Topolné, který s k nám přišel roku 1805 k Blažkům. Oba tyto „topoláky“ mám shodou náhod mezi svými předky. Přesné rozdělení současných členů rodu Hoferek stále čeká na svého badatele. Pokud má někdo zájem přihlaste se mě, rád Vám předám své zjištěné údaje.

První zápisem v matrikách, kde je uvedeno číslo tohoto domu je v roce 1777, kdy se ženil dne 21.7. Jan, který byl jediným dítětem Martina Hofera, alias Hoferka. Nevěstou pak byla Anna, dcera Tomáše Křena z Březolup. Tito žili v době svatby v tomto domě. Je zajímavé a dosti neobvyklé, že tato rodina byla velmi důsledná, a

téměř u všech zápisů v matrikách má uvedeno číslo domu. To rozhodně v době těsně po zavedení čísla domů nebylo pravidlem.

První zápis v matrikách o obyvatelích domu č.64 z roku 1777

Se svou ženou měli v letech 1778-92 celkem sedm dětí. Jan zemřel v září roku 1816 a jeho žena Anna již v červenci 1809 právě v domě č.64.

Dva z jejich synů založili v Březolupech rodiny. Jejich svatba proběhla už v březolupské kostele Nanebevzetí Panny Marie a byla hodně zajímavá. Proběhla ve stejný den. 9.9.1806 si bratři vzali za ženy sestry Pastyříkovi z nedalekého domu č.61. Starší Valentin (*1786) mladší Annu (*1790), s níž pak založili žili rodinu v rodném domě nevěsty. Mladší Tomáš, narozený roku 1788 si pak vzal starší Františku, narozenou ve stejném roce. Ten zůstal hospodařit na rodném domě.

Tomáš Hoferek se ženou Františkou spolu měli sedm dětí, a to v období 1810 až 1825. V listopadu 1831 však jeho první žena zemřela a Tomáš, jak bývalo zvykem dlouho se svatbou nečekal. Již v únor 1832 si bere Anna Michálkovou (narozenou 1799 v Březolupech). S ní pak měli již jenom syna Pavla (*1839), který však v pěti letech zemřel. Sám majitel gruntu Tomáš umírá 25.4.1844 v rodném domě, jeho druhá žena pak do roku 1857.

Pokračovatel rodu i dalším majitelem domu č.64 se stal Tomáš Hoferek (*1814). Jeho osud byl podobný jako jeho otce. I on se měl dvakrát oženit. Nejdříve v listopadu roku 1840 s Františkou Hubáčkovou z č.16. S ní měl jen jednoho syna Františka, první žena pak v březnu 1843 zemřela. Tomáš opět nelenil a již v květnu 1843 stál u oltáře podruhé. Tentokráte se ženou stala Apolena Lysoňková z č.31. S ní měl další dva syny a dvě dcery. Apolena zemřela roku 1866 na choleru, Tomáš ji následoval na věčnost až 6.8.1875, kdy zemřel na č.64.

Majitelem domu č.64 se stal Antonín Hoferek (*1847). Ten svého otce a děda dokonce překonal. Měl svatby dokonce tři a nevěsty si tentokrát vybíral z různých vesnic, což již bylo po roce 1850 jednodušší. První svatbu měl z březolupjankou Marianou Vajdíkovou z č.29 a to v lednu 1869, a s ní měl dvě dcery První žena brzy po svatbě již v dubnu 1872 zemřela.

Antonín opět hledal rychle a již v září 1872 stál u oltáře podruhé. Tentokráte v Bílovicích, kde se oženil s Annou Hrdinovou z Topolné č.93. S ní měl šest dětí, ale z nich čtyři zemřeli již jako malé děti. Anna pak v květnu 1889 a Antonín pak

vstoupil do svazku manželského ještě potřetí. V říjnu 1889 si řekl ano opět v Bílovicích. Nevěstou byla Viktorie Hamešová z Mistřic č.36. Tato poslední, v době svatby 19 letá nevěsta (ženichovi bylo 42 let), mu pak porodila dalších pět dětí, z nichž tři pak založili rodiny, někteří z nich ve Vídni.

The image shows a historical population census form from 1890, titled "Aufnahmebogen - Arch popisný". It contains handwritten entries for a family in Mistřice, including names like "Hamešová" and "Viktorie". The form is divided into columns for personal data, family details, and household information.

Sčítání lidu roku 1890 na č. 64

Tomáš nezemřel v Březolupech a jeho stopa se ztrácí po sčítání lidu roku 1900. Možná odešla rodina do Vídně, kde možná stejně jako můj prapraděda Marin Berecka mohl zemřít.

3. Dům č. 64 ve dvacátém století

Při sčítání lidu zde roku 1910 již žila rodina dříve u nás ve vesnici neznámá. Majitele domu byl Josef NEVĚŘIL, narozený roku 1875 v Laštanech, obci ležící mezi Olomoucí a Šternberkem. První matriční záznam o něm je ze den 12.9.1898, kdy si v březolupském kostele, jako obchodník z Polské Ostravy, vzal ve věku 22 let za ženu Ludmilu, 22 letou dceru mlynáře Josefa Odstrčila z Horního mlýna v Březolupech č.87.

Roku 1904 byly Josefu Nevěřilovi vydány na č.64 dvě živnosti. První na obchod ses míšeným zbožím a druhá na výrobu lihovin na studené cestě, tj. likérů. Je tedy jasné, že tento rod se na tomto domě objevil mezi léty 1901 (2. - 10. ledna 1901 probíhalo sčítání lidu) a 1904 (udělení živnosti).

Poté jejich stopa z Březolup mizí a jak se později ukázalo bydleli v Ostravě. Zde se jim narodili děti, které pak zemřeli opět v Březolupech. Při sčítání lidu roku 1910 jsou na č.64 zapsáni rodiče Nevěřilovi, a děti Ludmila a Milada, které obě pak v tomto domě zemřeli v období 1918-23. S nimi pak žila sestra matky Ema Odstrčilová a jejich matka Anna, roz. Lacinová. Roku 1921 zde ještě žijí všichni výše popsání, mimo zemřelou dceru Ludmilu. Kam se tato rodina později odstěhovala mě není známo.

Je však jasné, že dalšími majiteli se stal rod TALAŠŮ. Otcem rodiny byl Alois Talaš (*1894), matkou pak Marie, rozená Hyblerová (*1906), oba z Březolupy. Po roce 1960 žila na domě č.64 již pouze Marie a spolu s ní rodina jejich dcery Marie s manželem Janem Korábečným a dvěma dětmi.

V současné době je vlastníkem domu č.64 rod KORÁBEČNÝCH. Podle katastru nemovitostí Marie Korábečná, rozená Talašová.

Současná fotografie domu č. 64

4. Závěr:

I tento článek, stejně jako i všechny ostatní s historickou tematikou, bude umístěn pro případné zájemce na internetové stránce obce Březolupy (www.brezolupy.cz) v záložce: OBEC ÚZEMÍ / HISTORIE OBCE / ČLÁNKY O HISTORII.

Úplným závěrem bych chtěl ještě jednou vyzvat zájemce, kteří by mě chtěli pomoci s propojením současných rodin Hoferků směrem do minulosti. Pokud má někdo chuť, ozvěte se mě a můžeme společně zjistit historii tohoto dlouhodobě druhého nejvíce rozšířeného rodu v naší vesnici.

Zpracoval 11.11.2025

Radek Berecka, písmák, kronikář obce Březolupy, amatérský historik a genealog